

2.11 Leo Kanner en Hans Asperger

Prof. Dr Leo Kanner

Leo Kanner leefde van 1894 tot 1982.

Opgegroeid in Duitsland emigreerde hij op 28 jarige leeftijd door de zwakke economische omstandigheden in zijn land naar de USA.

Hij was reeds arts en specialiseerde zich daar in de psychiatrie.

Hij richtte zich graag op kinderen en in 1930 kreeg hij de leiding over de eerste kinderpsychiatrische kliniek in de Verenigde Staten.

In 1943 publiceerde hij zijn eerste wetenschappelijke artikel over autisme. Hij noemde het toen 'autistic disturbances of affective contact'. Later werd dit het 'Kanner syndroom' genoemd of het 'early infantile autisme'.

Leo Kanner gaf een duidelijke beschrijving van dit psychiatrisch ziektebeeld. Dit beeld wordt nog steeds grotendeels gehanteerd.

De kinderen, die de kliniek van Dr. Kanner bezochten, kwamen volgens zijn notities veelal uit intellectuele families met slechts weinig warmvoelende ouders. Dit onderwerp heeft erg veel aandacht gekregen van collega-onderzoekers en de media. Zo ontstond de term 'ijskastmoeders'. Tegenwoordig is men er wel achter dat dit beeld beslist niet klopt. Het is nu wel duidelijk dat de stoornis niets te maken heeft met affectieve gevoelens van de ouders.

Het bijzondere van Leo Kanner en Hans Asperger is dat zij beide duitstalig waren, maar in verschillende werelddelen, onafhankelijk van elkaar, het autisme ontdekten. Leo Kanner deed zijn publicaties in het engels en was daardoor voor een grote groep toegankelijk.

Een jaar na hem publiceerde Hans Asperger in het Duits. Zijn werk is later vertaald door Utah Frith. Het was Lorna Wing die het in 1981 in de publiciteit bracht. Daarbij introduceerde zij de naam Asperger syndroom.

Hans Asperger

Hans Asperger is een Weense kinderarts Hij leefde van 1906 – 1980.

Hij bemerkte dat zijn praktijk werd bezocht door kinderen die eenzelfde beeld lieten zien.

Hij constateerde bij hen veelal tekortkomingen op het gebied van het empathisch vermogen. De praktische vaardigheden bleven veelal achter bij de rest van hun ontwikkeling. Ze hadden moeite met het sluiten van vriendschappen en hun gespreksvoering bleef vaak overwegend vanuit zichzelf gericht.

De activiteiten zijn veelal eenzijdig. Daarbij kwam vaak wel een specifiek interessegebied naar voren.

Hij kende het werk van Leo Kanner niet, maar bij het beschrijven van deze groep kinderen maakte wel gebruik van het woord autisme.

Bij beide onderzoekers was het, onafhankelijk van elkaar, opgevallen dat deze groep opviel door communicatieve en sociale beperkingen en stereotype gedragingen.

Er is echter wel een verschil. De groep die Hans Asperger onderzocht had kenmerkte zich door een goede spraakontwikkeling.

Autisme

Het woord autisme is afgeleid van het Griekse woord 'autos', wat 'zelf' betekent.

Ank Poland
Coördinator autisme